

Stáhtaráđi ášahus

guollebivddus Deanu čázádaga oalgečázádagain jagi 2025

Stáhtaráđi mearrádusa mielde mearriduvvo guolástanlága (379/2015) sihke guolástusas Deanu čázádagas Norggain dahkkojuvvon soahpamuša lálkaásaheami suorggi mearrádusaid fápmuibidiamis ja guoskadeamis addojuvvon lága (176/2017) 7 § 3 momeantta vuodul, dakkárin go dain maŋemus máinnašuvvon lea lágas 207/2024:

1 §

Guoskadansuorgi

Dát ášahus guoskaduvvo guollebivddus Deanu čázádagas Norggain dahkkon soahpamuša (SopS 41 ja 42/2017) 2 artihkkala 2 čuoggás dárkkuhuvvon čázádaga luossagoargŋunviidodagas čuovvovaččat:

- 1) Buolbmátjávri, Gálddašjohka Luovosvárjoga njálmmi rádjái, Badje-Buolbmátjohka Badjegoržži rádjái, Luossajohka Luossajávri rádjái, Morešveaijohka njeallje kilomehtera bajás luoitinsajis Badje-Buolbmátjoga rádjái sihke Skihpajohka vuosttaš luobbala rádjái;
- 2) Veahčajohka Veahčajávri rádjái ja Váišjohka Váišluobbala rádjái;
- 3) Ohcejohka Mierašjávri rádjái, Čársejohka Linjinjohnjálmmis 10 kilomehtera bajás Geavu Fiellogáhjoga njálmmi rádjái;
- 4) Goahppelašjohka Birkejohnjálmmi rádjái, Birkejohka Badjegoržži rádjái sihke Goaskinjohka Goaskinjávri rádjái;
- 5) Njiljohka 13 kilomehtera nuppi juovahatgietti rádjái;
- 6) Áhkojohka goržži rádjái; sihke
- 7) Gáregasjohka vihtta kilomehtera Luopmošjohnjálmmis bajás.

Dán ášahusa lassin guollebivddu 1 momeanttas namuhuvvon viidodagain guoskaduvvo guollebivddus addojuvvon stáhtaráđi ášahus (1360/2015), dain osiin go dán ášahusas ii nuppe lálkai mearriduvvo.

2 §

Guollebivddus lobálaš bivdoneavvut

Luossabivdu lea lobálaš:

- 1) jottuin, merddiin ja njáŋggofirpmiin Ohcejoga čázádagas; sihke
 - 2) stákkuin ja vuokkain Ohcejoga čázádagas.
- Eará guollešlájaid, go luosa, bivdu lea lobálaš čuovvovaš bivdoneavvuiguin ja vugiiguin:
- 1) njáŋggofierbmi;
 - 2) stággu ja vuogga;
 - 3) guollehehkke guoika- ja rávdnjeduovdagiid olggobealde 200 mehtera guhkkelis joga oivošis, njavis dahje njálmmis;
 - 4) oaggun ja oaggun jienja alde guoika- ja rávdnjesajiid olggobealde; sihke
 - 5) njáhkároahkki jienja alde bivddedettiin.

3 §

Guolástangioldoguvllut

Čuovvovaš viidodagain ii oaččo guolástit:

- 1) Badje-Buolbmátjogas ja dán oalgejogain;
- 2) Gálddašjohka joganjálmmi rájes Luovosvárjoga njálmmi rádjái sihke Gálddašluoppal;
- 3) Ohcejogas joganjálmmi rájes gitta Ohcejoga ja Njuorggáma gaskasaš geainnu šalddi rádjái;
- 4) Čársejohka vuollegoržžis 60 mehtera mátkkis goržži niskkis vulos guvlui.

4 §

Almmolaš vahkkoráfáidahttin

Maŋnelis 5, 10, 11 ja 13 §:s mearriduvvon bivdoáigodagaid áigge ii oaččo guolástit sotnabeaivvis diibmu 19 rájes vuossárgii diibmu 19 rádjái, earet eará guollešlájaid go luossabivdu jávriin 200 mehtera guhkkelis joga oivošis, njavis dahje njálmmis.

5 §

Luosa guolástanbadji stákkuin ja vuokkain

Stákkuin ja vuokkain oažžu bivdit suoidnemánu 1. beaivvi rájes gitta suoidnemánu 4. beaivái maŋnebárgga rájes diibmu 19 gitta bearjadaga rádjái diibmu 19.

6 §

Ráddjehusat, mat gusket seavtti ja áŋkorbivdosiid

Seaktin ii oaččo geavahuvvot reahka, guolli iige máhtu.

Njáhkároahki oažžu geavahuvvot dušše go njáhká bivdojuvvo jieŋa alde. Deanu čázadagas váldojuvvon jápma seakteguolli lea goittotge lobálaš njáhkároahkiin guolástettiin ja máhtu geavaheapmi seaktin lea lobálaš jieŋa alde oaggumis.

Vuokkas oažžu lea eanemustá okta golmmasuorat áŋkor dahje eanemustá golbma ovttasuorat áŋkora.

7 §

Veahkkeneavvu, mii geavahuvvo stággobivddus

Bivdosii darvánan guoli loktemis gáddái oažžu veahkkeneavvun geavahit dušše hoava.

8 §

Luosa sálašdihtoearri guolástusas

Luossabivddus oažžu goddit eanemustá ovttá luosa sálašin guollebivdi ja guollebivdobaji guovdu.

9 §

Gildojuvvon stággobivdinviidodagat

Stággoguollebivdu ii oaččo hárbjuvvot:

- 1) buođđuoluid siskkobeaide ja lagabus go 50 mehtera buođu vulobealde dahje 10 mehtera dan siiddu bealde;
- 2) 10 mehtera lagabus njággofierpmi;
- 3) šalddi alde;
- 4) fatnasis ja gáttis 200 mehtera lagabus oalgejoga lagamus gátti Geavu ja Čársejoga njálmmis Geavojávrris, Čársejoga njálmmis Geavus dahje Gálddašjoga ja Badje-Buolbmátjávrris njálmmis Buolbmátjávrris.

10 §

Guollebivdináigi njággofierpmiin

Luossa oažžu bivdojuvvot njággofierpmiin suoidnemánu 1 beavvi rájes gitta suoidnemánu 4 beavvi rádjái maŋnenárggas diibmu 19 rájes gitta bearjadaga diibmu 19 rádjái.

11 §

Buođđobivddu bivdoáigodat

Buođđobivdu lea lobálaš suoidnemánu 1. beavvi rájes suoidnemánu 4. beavvi maŋnebárgga diibmu 19 rájes gitta bearjadaga diibmu 19 rádjái.

Doarrása, čuolu ja vuojahaga fierpmit galget leat bajiduvvon čázeoivái dahje goikásii dan boddi, go bivdu lea gildojuvvon. Bivdosiid buot eará gođđojuvvon oasit, oktan buđđui gullelaš jottuiguin ja merddiiguin, galget dollojuvvot goikásis.

12 §

Gođđojuvvon bivdosiid geavaheami mearálaš ráddjehus

Go luossa bivdojuvvo njággofierpmiin dahje buođuin, de oažžu geavahuvvot giddodaga nammii oktanaga dušše okta buođđu dahje okta fierbmi.

Eará guollešlájaid go luosa bivddus oažžu geavahuvvot ovttáigásaččat eanemustá vihtta njággofierpmi giddodaga guovdu.

13 §

Eará šlájaid bivdoáigi

Eará guollešlájaid go luosa oažžu bivdit njággofierpmiin miessemánu 20 beavvi rájes gitta geassemánu 20 beavvi rádjái sihke borgemánu 1. beavvi rájes gitta borgemánu 31 beavvi rádjái.

Eará guollešlájaid go luosa oažžu bivdit stákkuin ja vuokkain geassemánu 1 beavvi rájes gitta borgemánu 31 beavvi rádjái.

Eará guollešlájaid go luosa oažžu bivdit olles jagi jávrriin badjel 200 mehtera guhkkelis joga oivošis, njavis dahje njálmmis.

14 §

Fanasbivdu

Fatnasis, go mohtor lea geavvamin, sihke rávdnjái sadjosii áŋkoraston fatnasis ii oáččo guolástit dahje suohpput guolástanbieregasiid.

15 §

Bivdosiid merken

Bivdinláhkái biddjojuvvon njáŋggofierpmi ja buodut galget merkejuvvot čielgasit nu, ahte earát čázadagas johttit áicet daid. Bivdosat fertejit merkejuvvot uhcimustá 15 sentemehtera čázeoaivvi bajábeallái olli govddohagain dahje uhcimustá 40 sentemehtera čázeoaivvi bajábeallái olli stággui giddejuvvon lihpuin, man oaneheamos siiddu guhkkodat lea uhcimustá 15 sentemehtera.

Bivdosiidda galget merkejuvvot bivdosa biddji namma ja oktavuotadieđut sihke dan giddodaga namma, masa guolástanvuoigatvuohta gullá. Njáŋggofierbmái mearka giddejuvvon bivdosa geahčái govddohahkii, mii oidno bures. Buodus mearka giddejuvvon doarrása olggumus čuldii dahje reŋkui giddejuvvon galbii dahje govddohahkii.

16 §

Vuollerádjámihhtut ja guoli luoitin

Sálašin bivdojuvvon luossa galgá leat uhcimustá 30 sentemehtera guhku ja eanemustá 65 sentemehtera guhku.

Vuorru ii oáččo goddojuvvot sálašin.

Sálašin báhcán ruoššaluosat ja girjeluosat galget dalánaga heakkahuhttot.

17 §

Galljodat ja árppu šládja

Luossabivddus njáŋggofierpmi sihke buodu jottu uhcimus lobálaš galljodat lea 58 millimehtera čalbmeoazi guovdačuoggás čuovvovaš čalbmeoazi guovdačuoggái njuoska bivdosis mihtidettiin.

Ovdalis 1 momeanttas oaivvilduvvon firpmiin oažžu geavahit dušše ruoivásis, bummolis, nailončanasarppus dahje bodnojuvvon nailonis (nailon, perlon, terylen) dahkkojuvvon árppu. Čadačuovgi materiála dego ovttasáiggar náilonárpu, ii oáččo geavahuvvot. Geavahettiin bodnojuvvon nailona, galget ovttaskas árppu sáigarat leat 8 deniera dahje dan aseheappot. Bivdosiin ii oáččo geavahit metállárppu, metállabátti dahje danveardásaš materiála.

18 §

Buodđu

Buodu ráhkadusa oasil doahhtaluvvo Deanu čázadaga Norggain dahkkon soahpamuša čuovvosa 2 guolástanjuolggadusa 26 §.

19 §

Luossabivdui dárkkuhuvvon njáנגgofierbmi

Luossabivdui dárkkuhuvvon njáנגgofierbmi lea njuolgadin suhppojuvvon ovttagardán fierbmi, mas lea govddohat goabbat geažis. Fierbmi ii oáččo giddejuvbot čuolddaiguin dahje eará giddenneavvuiguin eará sajiin go fierpmi gežiin. Giddenneavvu oážžu leat dušše ovttaskas buddu dahje ovttaskas čuoldá. Njáנגgofierbmi ii oáččo ásahuvvot roahki hápmái.

Luossabivdui dárkkuhuvvon njáנגgofierbmi oážžu leat eanemustá 30 mehtera guhku. Guokte dahje eanet firpmiid ii oáččo geatnit oktii, juos daid oktiirehkenaston guhkkodat lea badjel 30 mehtera.

Njáנגgofirpmiin bivddedettiin ii oáččo geavahit goanstadahkkojuvvon rávdnjesuoji dahje vuojahatfierpmi.

20 §

Eará guoli bivdin fierbmebivdosiiguin

Eará guoli go luosa bivddus adnojuvvon njáנגgofierbmi oážžu leat eanemustá 3 mehtera vuoksás bodnefierbmi, mas lea seahkka ja mii lea ráhkaduvvon ovttasáiggar nailonárppus (monofiilaárpu), man assodat oážžu leat eanemustá 0,20 millimehtera. Fierpmi allodat ii oážžu mannat čázi čiekŋodaga badjel guolástanbáikki čiekŋaleamos sajis.

Njáנגgofirpmiin bivddedettiin ii oáččo geavahit goanstadahkkojuvvon rávdnjesuoji dahje vuojahatfierpmi.

Njáנגgofierpmi galljodat galgá leat uhcimustá 29 millimehtera ja eanemustá 40 millimehtera čalbmeoazi guovdačuoggás čuovvovaš čalbmeoazi guovdačuoggái njuoska bivdosis mihtidettiin

Buolbmátjávrris, Ohcejoga jávrrádagain sihke Veahčajoga Rievssatjávrriin eará guoli go luosa bivdui adnojuvvon njáנגgofierpmit ožžot lea badjel 3 mehtera vuoksát ja reaskábivddus oážžu geavahit firpmiid, maid galljodat leat uhcimustá 17 millimehtera. Čakčamánu 1. beaivvi rájes gitta cuoŋománu 30. beaivvi rádjái ovdal namuhuvvon viidodagain firpmiid oážžu geavahit govdufierbmin. Firpmiid galljodat galgá dalle leat uhcimustá 18 millimehtera ja eanemustá 50 millimehtera.

21 §

Guolleoalli ja bivdosiid gaskkat

Boađu dahje njáנגgofierpmi mihkkege osiid ii oáččo ollit váldo- dahje siidorokki guolleoali rádjái. Guolleoliin dárkkuhuvvo goalmádasa gaskačáhceallodaga miel dásaš joga, čoalmmi dahje baskkáža govddodaga dan čiekŋaleamos sajis. Bivdosiid olggumus oassi ii oáččo ollit gokkoge 10 mehtera lagabui buhtalas gátti, eaige dakkár rokki sulluid, boađuid ja gárguid, maid gaskii bohtet iežaset rokkit.

Buođut eai oáččo leat gokkoge 120 mehtera lagabus nuppit nuppiid.

Njáנגgofierbmi ja buođđu dahje guokte njáנגgofierpmi eai oáččo leat gokkoge 60 mehtera lagabus nuppit nuppiid.

22 §

Fierbmebivddu gielddusviidodagat

Njánngofierbmi dahje buoddu ii oaččo biddjojuyvot 200 mehtera lagabui oalgejoga lagamus gátti Geavu ja Čársejoga njálmmis Geavojávrris, Čársejoga njálmmis Geavus iige Gálddašjoga ja Badje-Buolbmátjoga njálmmis.

23 §

Sálašalmmuhus registarii

Guollebivdi lea geatnegahtton doallat sálašbeaivegirjji šleadgahámis dahje báhpára alde. Guollebivdi ferte maid almmuhit guollebivddus Deanu čázadagas Norggain dahkkon soahpamuša lánkaásaheami suorggi mearrádusaid fápmuibidjámis ja guoskadeamis addojuvvon lága (176/2017) 7 §:s dárkkuhuvvon Deanu šleadgasálašregistarii juohke bivdojuvvon luosas, dápmois/guvžžás, ja girjeluosas čuovvovaš dieđuid:

- 1) johka dahje jávri, mas guolli lea bivdojuvvon;
- 2) bivdobeavimeari;
- 3) guoli sohkabeali, deaddu ja guhkkodat;
- 4) luitojuvvon guliid mearri šlájá guovdu;
- 5) bivdoneavvu.

Luitojuvvon guoli sohkabeali, deattu ja guhkkodaga ii dárbbas almmuhit.

Sállaša haga báhcán bivdi galgá almmuhit 1 momeantta 1, 2 ja 5 čuoggáin dárkkuhuvvon dieđuid.

Ruoššaluosa oasil galgá almmuhit dušše 1 momeantta 1, 2, 4 ja 5 čuoggás dárkkuhuvvon dieđuid sihke guliid mearri.

Eará guollešlájaid go luosa, dápmoa ja girjeluosa oasil ferte almmuhuvvot gudege bivdojuvvon šlájá ollesdeaddu sierra šlájaid čuolddašeami mielde.

Almmuhus ferte dahkkojuvvet ovdal čakčamánu 1 beaivvi.

Bivdolobiid luohpadeaddji geatnegasvuodas ordnet guolásteaddjái beassama šleadgasálašregistarii mearriduvvo guollebivddus Deanu čázadagas Norggain dahkkon soahpamuša lánkaásaheami suorggi mearrádusaid fápmuibidjámis ja guoskadeamis addojuvvon lága 8 § 5 momeanttas.

24 §

Fápmuiboahtin

Dát ásahus boahtá fápmui geassemánu 1 beaivvi 2025 ja lea fámus gitta miessemánu 31 beaivvi rádjái 2026.

Helssegis miessemánu 22 beaivvi 2025

Eanan- ja meahccedoalloministtar Sari Essayah

Ráddehusčalli Irena Pirhonen